
Legeforeningen og fastlegeordningen

KORRESPONDANSER

HARALD WIGUM

Det er lenge siden en sak har opptatt norske leger så sterkt som fastlegeordningen. Svært mange har engasjert seg, og de aller fleste av dem har advart mot å innføre en fastlegeordning. Årsaken er åpenbar. Å innføre en slik ordning vil medføre en vesentlig utvidelse av allmennlegenes ansvar og forpliktelser. Det er allerede alvorlig rekrutteringssvikt til allmennmedisinen. Gjør man arbeidsforholdene enda mer krevende, vil rekrutteringssvikten naturligvis bli enda større.

Dersom det er meningen at vi skal ha en fungerende allmennhelsetjeneste her i landet, er det ikke likegyldig hvilke arbeidsforhold man tilbyr allmennlegene. Flere allmennleger har allerede forlatt allmennmedisinen pga. planene om en fastlegeordning. Man konstaterer at fastlegeordningen har skadet vår primærhelsetjeneste allerede før den er innført!

Det er lett å si seg enig i (de offisielt uttalte) hensynene bak en fastlegeordning, nemlig bedre tilgjengelighet og at alle som ønsker det, skal få fast lege. Men disse hensynene kan ivaretas på andre og bedre måter. Man kan få inntrykk av at våre politikere ønsker å oppfylle sine forpliktelser ved å legge pliktene på den enkelte lege, uten hensyn til legenes totalsituasjon.

Før en fastlegeordning eventuelt settes i verk, skal det avholdes en avstemning blant allmennlegene der de blir spurt om de ønsker en slik ordning. Men i Tidsskriftet nr. 13/2000 skriver president Hans Petter Aarseth bl.a. følgende (1): ”Hvis sentralstyret anbefaler et forhandlingsresultat, iverksettes () – hvor Aplfs rådgivende avstemning er ett element. Sluttbehandlingen og avgjørelsen ligger helt og holdent hos landsstyret.”

Skal man forstå dette slik at vår fagforening ikke nødvendigvis vil arbeide for det som flertallet av de berørte medlemmene ønsker? I så fall er dette oppsiktsvekkende. En fagforenings oppgave er å ivareta sine medlemmers interesser. Den skal representere sine medlemmer overfor forhandlingsmotparter, arbeidsgivere og myndigheter. Det er dette vi betaler kontingent for, herr president! En fagforenings verdi og eksistensberettigelse måles i forhold til de resultater den kan vise til overfor medlemmene.

Jeg ber president Hans Petter Aarseth om svar på følgende: Hva kan få norske legers fagforening til å *gå mot* det som flertallet av de berørte medlemmene ønsker?

LITTERATUR

1. Aarseth HP. Åpent brev til president Aarseth Tidsskr Nor Lægeforen 2000; 120: 1583.

Publisert: 10. november 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 7. september 2026.